

آسیب های ناشی از شیوع ویروس کرونا بر فعالیت بنگاه های اقتصادی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت کسب و کار

مقدمه

بررسی این موضوع که شیوع ویروس کرونا چه تأثیر بر فعالیت اقتصادی بنگاه‌ها گذاشته است، با پیچیدگی‌ها و چالش‌هایی مواجه است؛ این پیچیدگی از یک سو ناشی از تنوع در فعالیت بنگاه‌های اقتصادی و تفاوت اثرگذاری آن بر هر یک از این بنگاه‌ها است؛ و از سوی دیگر، از آنجا که هر یک از این بنگاه‌ها با شبکه وسیع و متنوعی از مشتریان، تأمین‌کنندگان، نهادهای حاکمیتی و دولتی و... در ارتباط هستند و از آن‌ها تأثیر می‌پذیرند، تأثیرپذیری هر یک از اجزای این شبکه از شیوع کرونا، می‌تواند بر بنگاه مورد مطالعه نیز اثری متفاوت داشته باشد.

علاوه بر این، باید در نظر داشت که اگرچه در نگاه نخست، برخی بنگاه‌های اقتصادی و شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات از شرایط فعلی منتفع می‌شوند، اما ممکن است به دلیل تأثیر شیوع کرونا بر تأمین‌کنندگان آن‌ها، این بنگاه‌ها و شرکت‌ها نتوانند از فرصت پیش‌آمده، برای توسعه فعالیت خود استفاده کنند؛ به عنوان مثال، به دلیل شرایط قرنطینه و عدم تجمع در یک فضای بسته، بسیاری از شرکت‌ها و بنگاه‌ها به ناچار روی به دورکاری آورده‌اند، از طرفی ارائه‌دهندگان ابزارهای دورکاری با افزایش تقاضا مواجه شده‌اند؛ اما آیا زیرساخت‌های لازم برای ارائه خدمات آن‌ها، نظیر پهنای باند، پاسخگوی این میزان از افزایش تقاضا هست؟

نکته دیگر نحوه مواجهه کسب‌وکارها با شرایط جدید است، اینکه یک بنگاه اقتصادی، برای کاهش اثرات منفی ناشی از شیوع کرونا بر خود، به تعدیل نیروی دست‌بزند، یا مدل درآمدی خود را تغییر دهد و...، می‌تواند تأثیر شرایط جدید را برای آن بنگاه یا کسب‌وکار متفاوت سازد.

شناخت رفتار و نیز خواسته‌های کسب‌وکارها (که مهمترین هدف این مطالعه و نظرسنجی است) به حاکمیت کمک می‌کند تا بتواند سیاست‌های کارآمدتری را برای پایدار ساختن فعالیت‌های اقتصادی و نیز کاهش اثرات اجتماعی و اقتصادی شیوع ویروس کرونا بر شهروندان و بنگاه‌ها در پیش بگیرد.

این گزارش شامل، آمارها و نتایج به دست آمده از گفتگوی تلفنی با حدود ۱۰۰۰ بنگاه اقتصادی کشور، از میان حدود ۱۹ هزار بنگاه عضو اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران، انجام شده است. در این گفتگو که توسط همکاران ما در مرکز تماس انجام شده است، از تأثیرات شیوع ویروس کرونا بر این بنگاه‌ها سوالاتی پرسیده شده است.

(۱) به واسطه همه گیری کرونا و تمهیدات اتخاذ شده برای مبارزه با این ویروس، چه مشکلاتی برای شما به وجود آمده

است؟

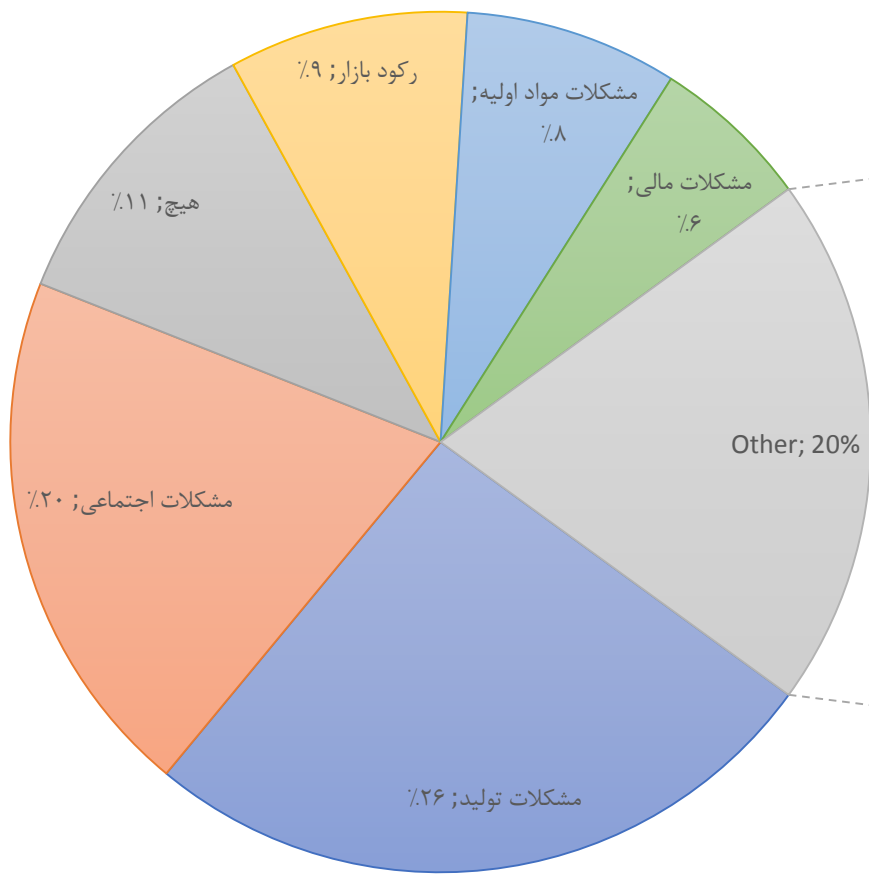
مشکل ایجاد شده	فراوانی	درصد
مشکلات تولید	۳۳۴	٪۲۶
مشکلات اجتماعی	۲۵۹	٪۲۰
هیچ	۱۴۰	٪۱۱
رکود بازار	۱۲۴	٪۹
مشکلات مواد اولیه	۱۰۴	٪۸
مشکلات مالی	۸۱	٪۶
مشکلات صادرات	۵۳	٪۴
مشکلات واردات	۵۳	٪۴
مشکلات حمل و نقل	۴۱	٪۳
مشکلات بانکی	۳۵	٪۳
سایر	۲۶	٪۲
مشکلات گمرکی	۲۰	٪۲
کمبود نیروی انسانی	۱۹	٪۱
مشکل ارزی	۱۷	٪۱
مجموع	۱۳۰۶	٪۱۰۰

مشکلات تولید (تعطیلی واحد، کاهش تولید)

مشکلات اجتماعی (رفت و آمد، ترس از ابتلا، کمبود تجهیزات پیشگیری از ابتلا و....)

سایر (تحریم و....)

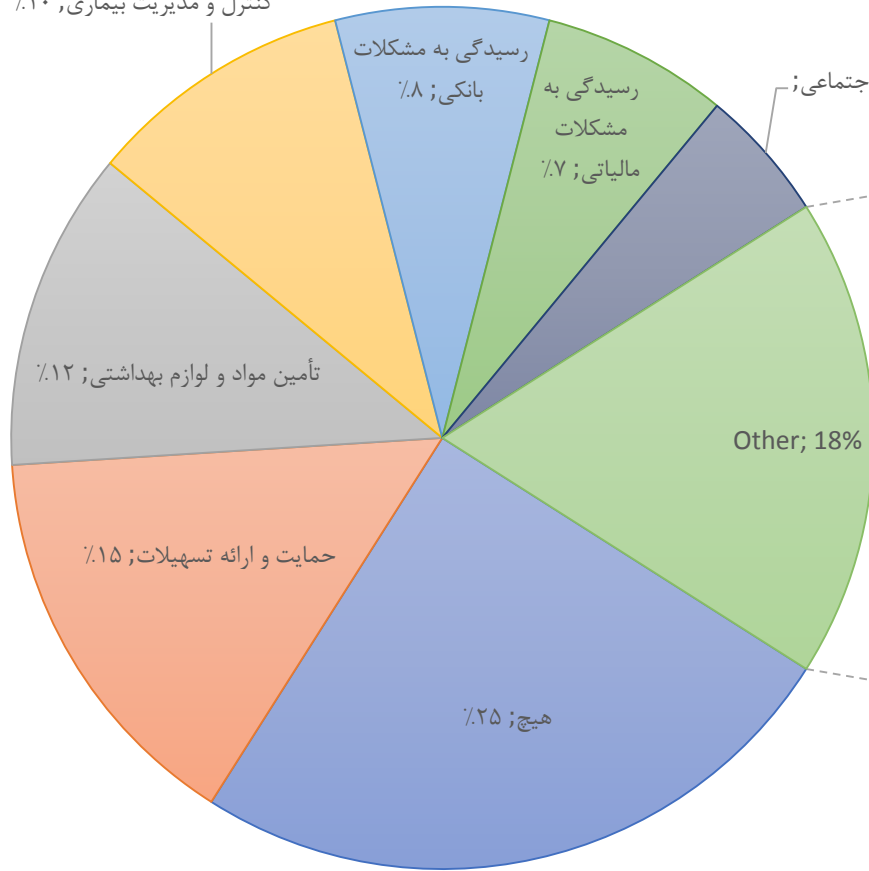
* در این گزارش، با توجه به بیان بیش از یک مورد مشکل توسط برخی از بنگاه ها، مجموع فراوانی بیش از عدد ۱۰۰۰ می باشد.

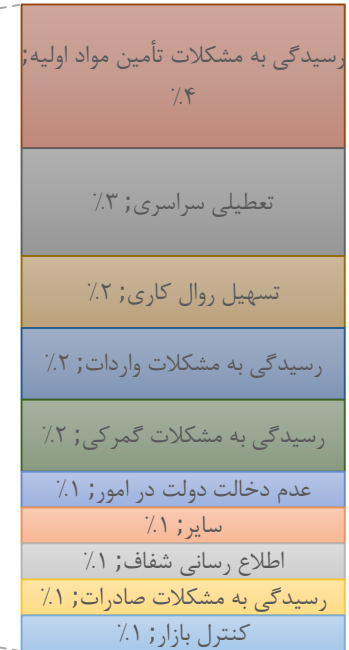
۲) درخواست شما از دولت و دستگاه های ذیربط در رابطه با مشکلاتی که بیان کردید چیست؟

درصد	فراوانی	درخواست
٪۲۵	۲۶۸	هیچ
٪۱۵	۱۶۳	حمایت و ارائه تسهیلات
٪۱۲	۱۳۳	تأمین مواد و لوازم بهداشتی
٪۱۰	۱۰۸	کنترل و مدیریت بیماری
٪۸	۹۰	رسیدگی به مشکلات بانکی
٪۷	۷۵	رسیدگی به مشکلات مالیاتی
٪۵	۵۶	رسیدگی به مشکلات تأمین اجتماعی
٪۴	۴۱	رسیدگی به مشکلات تأمین مواد اولیه
٪۳	۲۸	تعطیلی سراسری
٪۲	۲۱	تسهیل روال کاری
٪۲	۲۰	رسیدگی به مشکلات واردات
٪۲	۲۰	رسیدگی به مشکلات گمرکی
٪۱	۱۲	عدم دخالت دولت در امور
٪۱	۱۱	سایر
٪۱	۱۱	اطلاع رسانی شفاف
٪۱	۱۰	رسیدگی به مشکلات صادرات
٪۱	۸	کنترل بازار
٪۱۰۰	۱۰۷۵	مجموع

کنترل و مدیریت بیماری; ۱۰٪

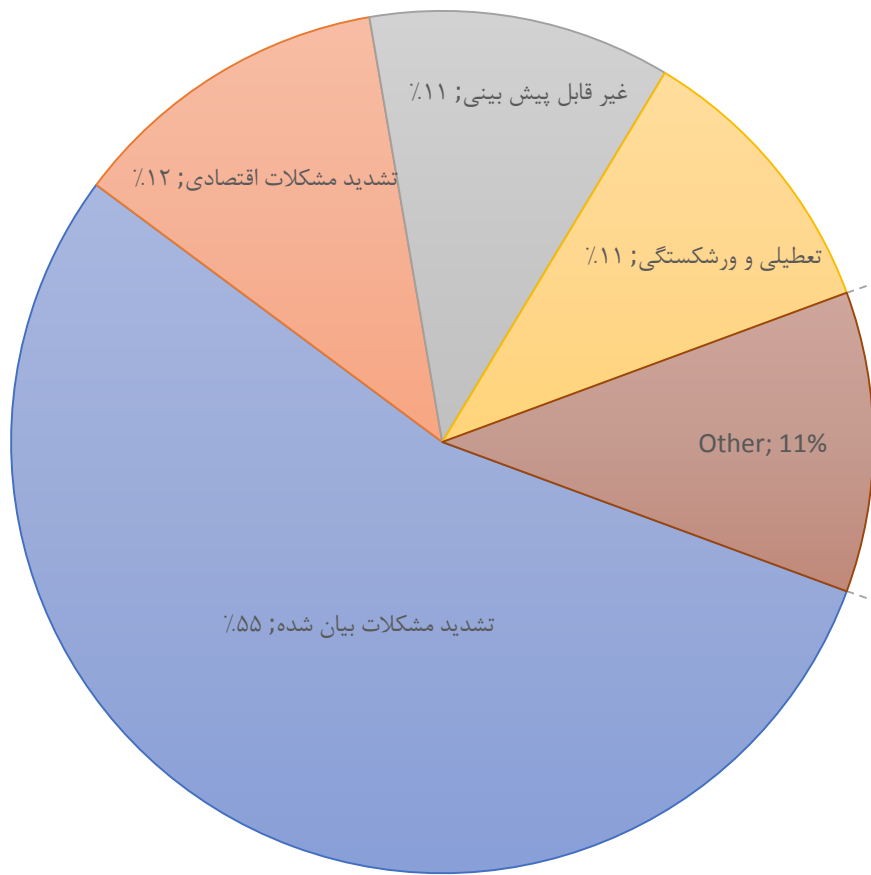
رسیدگی به مشکلات تأمین اجتماعی; ۵٪

۳) علاوه بر مشکلاتی که در حال حاضر برایتان به وجود آمده، چه مشکلات دیگری فکر می کنید در ماه های آینده

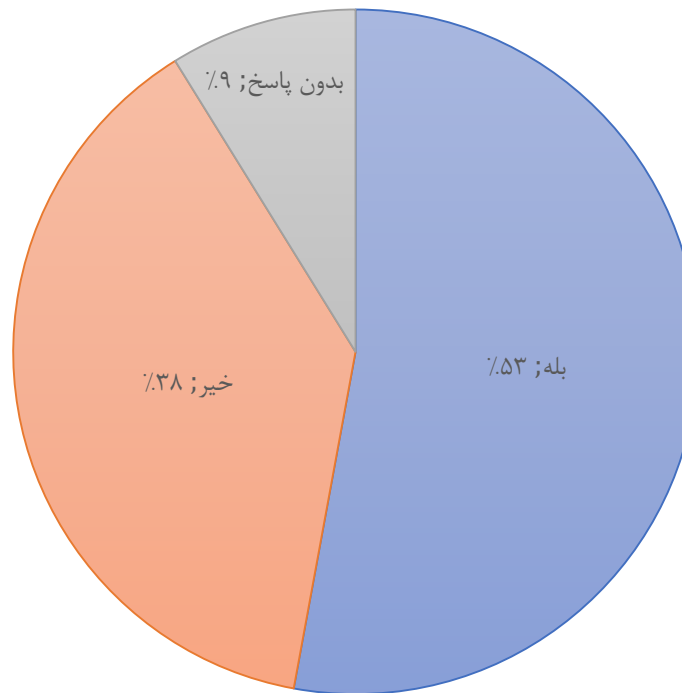
برایتان به وجود بیاید؟

مشکلات آتی	فراوانی	درصد
تشدید مشکلات بیان شده	۶۳۰	٪۵۵
تشدید مشکلات اقتصادی	۱۴۰	٪۱۲
غیر قابل پیش بینی	۱۳۱	٪۱۱
تعطیلی و ورشکستگی	۱۲۴	٪۱۱
تعدیل نیرو	۵۶	٪۵
تشدید بحران کرونا	۵۴	٪۵
هیچ	۲۰	٪۲
مجموع	۱۱۵۵	٪۱۰۰

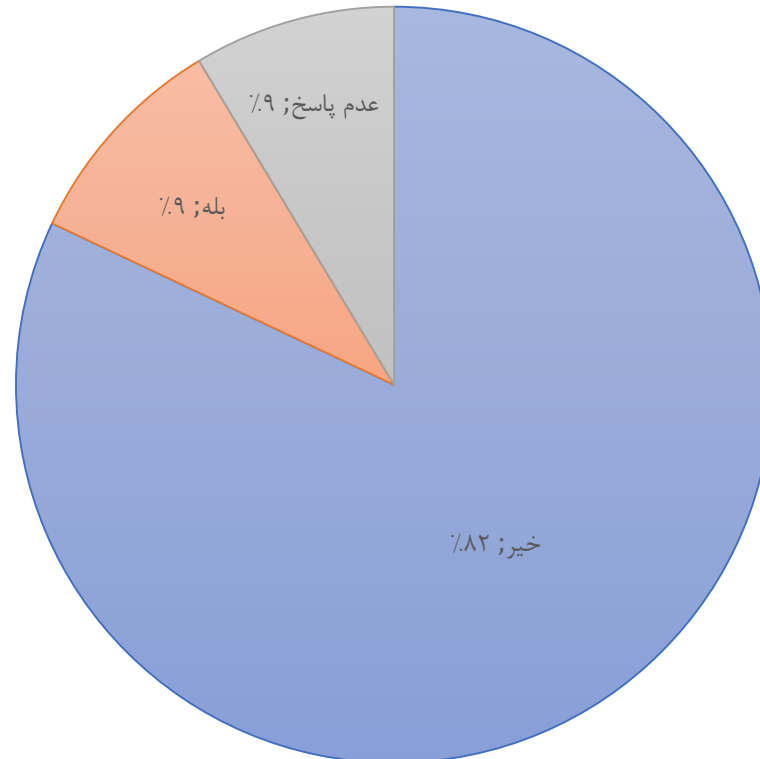
(۴) (اگر تولید کننده هستید) آیا به این دلیل کاهش ظرفیت داشته اید؟

کاهش ظرفیت	فراوانی	درصد
بله	۵۰۳	٪۵۳
خیر	۳۶۴	٪۳۸
بدون پاسخ	۸۴	٪۹
مجموع	۹۵۱	٪۱۰۰

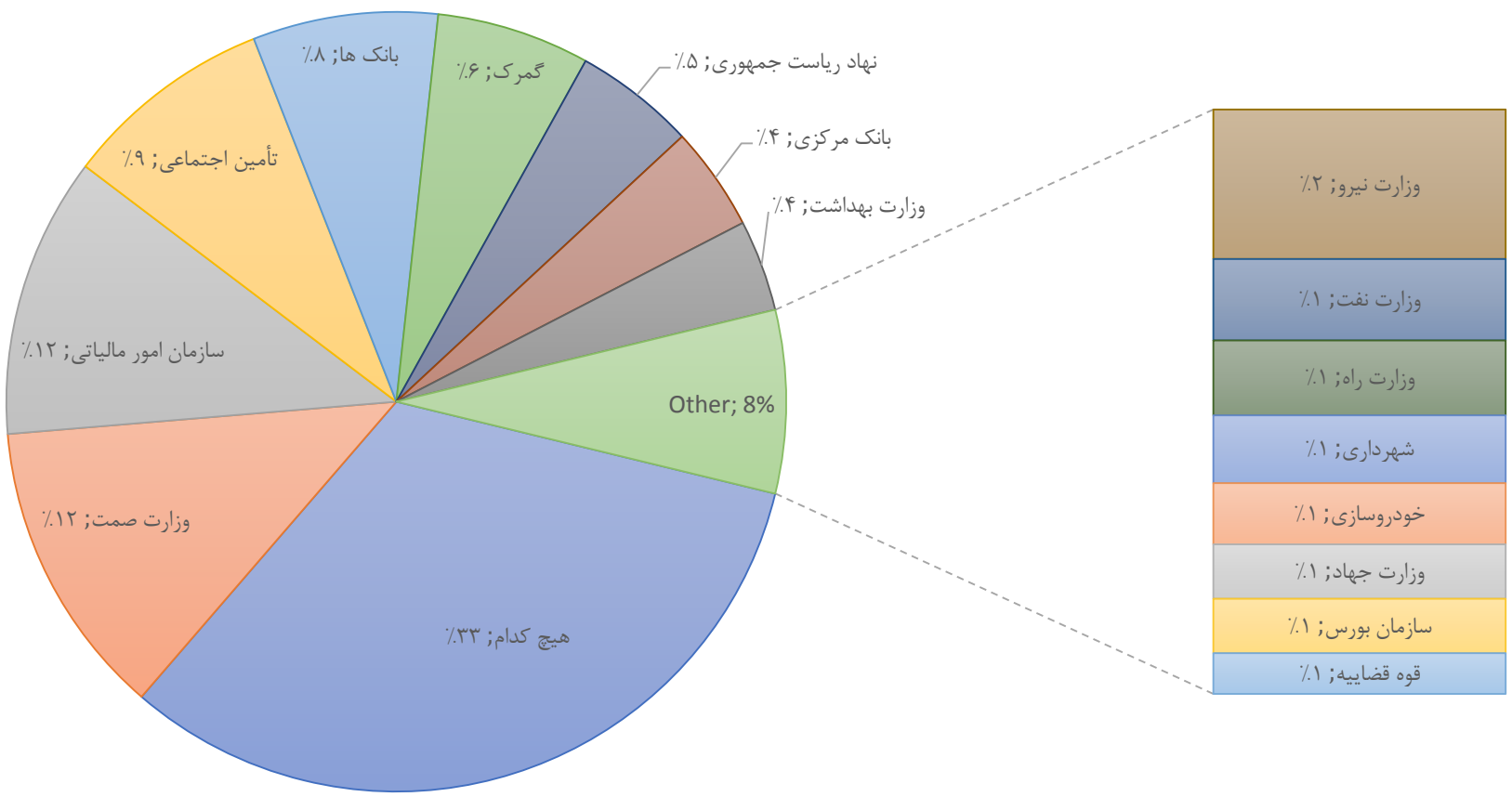
(۵) آیا (به این واسطه) تعدیل نیرو داشته اید؟

تعدیل نیرو	فراوانی	درصد
خیر	۷۸۰	٪۸۲
بله	۸۹	٪۹
عدم پاسخ	۸۲	٪۹
مجموع	۹۵۱	٪۱۰۰

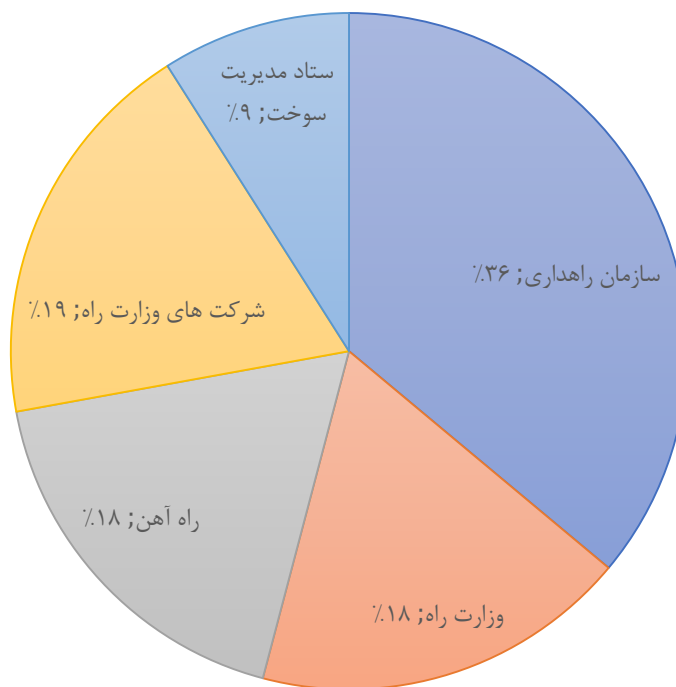
۶) کدام دستگاه‌های دولتی در این مدت بیشترین چالش را برایتان به وجود آورده اند؟

درصد	فراوانی	نام دستگاه
۳۳٪	۳۶۹	هیچ کدام
۱۲٪	۱۴۰	وزارت صمت
۱۲٪	۱۳۲	سازمان امور مالیاتی
۹٪	۹۹	تأمین اجتماعی
۸٪	۸۷	بانک ها
۶٪	۷۲	گمرک
۵٪	۵۷	نهاد ریاست جمهوری
۴٪	۴۹	بانک مرکزی
۴٪	۴۳	وزارت بهداشت
۲٪	۲۲	وزارت نیرو
۱٪	۱۲	وزارت نفت
۱٪	۱۱	وزارت راه
۱٪	۱۰	شهرداری
۱٪	۹	خودروسازی
۱٪	۸	وزارت جهاد
۱٪	۸	سازمان بورس
۱٪	۶	قوه قضاییه
۱۰۰٪	۱۱۳۴	مجموع

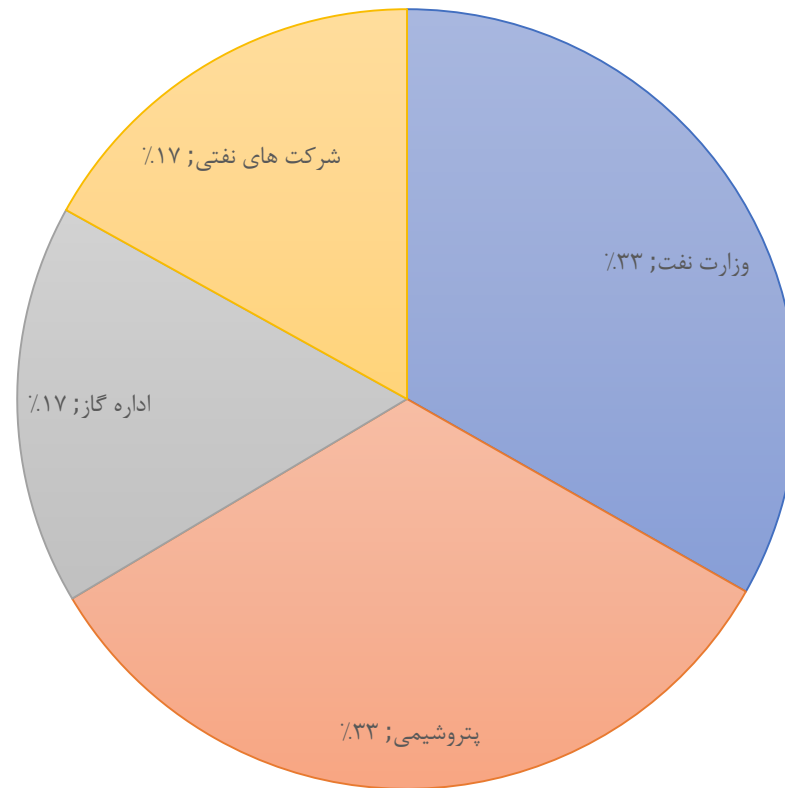

برخی دستگاه ها به تفکیک

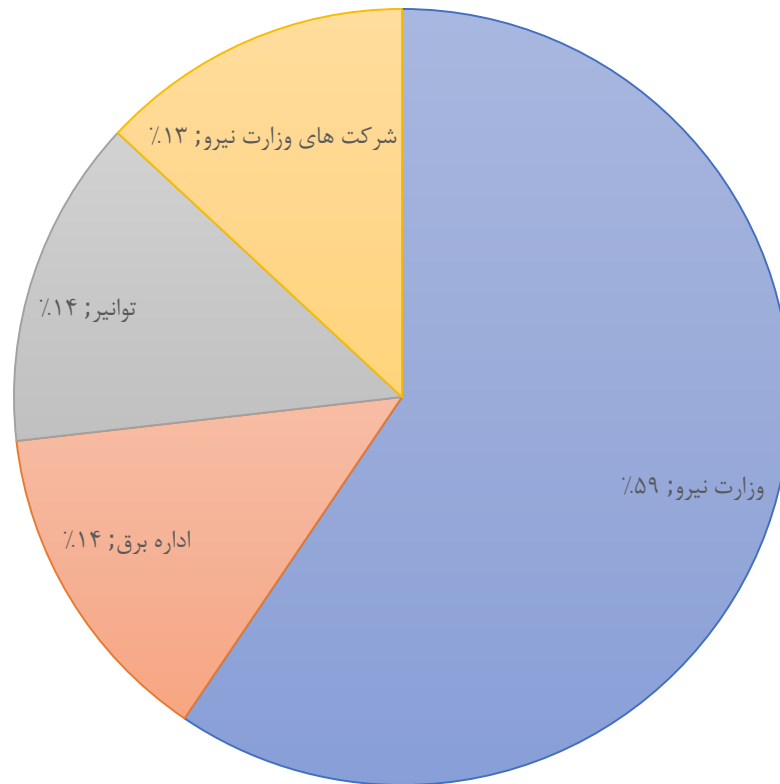
نام دستگاه	زیر مجموعه	درصد
وزارت راه	سازمان راهداری	۳۶٪
	وزارت راه	۱۸٪
	راه آهن	۱۸٪
	شرکت های وزارت راه	۱۹٪
	ستاد مدیریت سوخت	۹٪

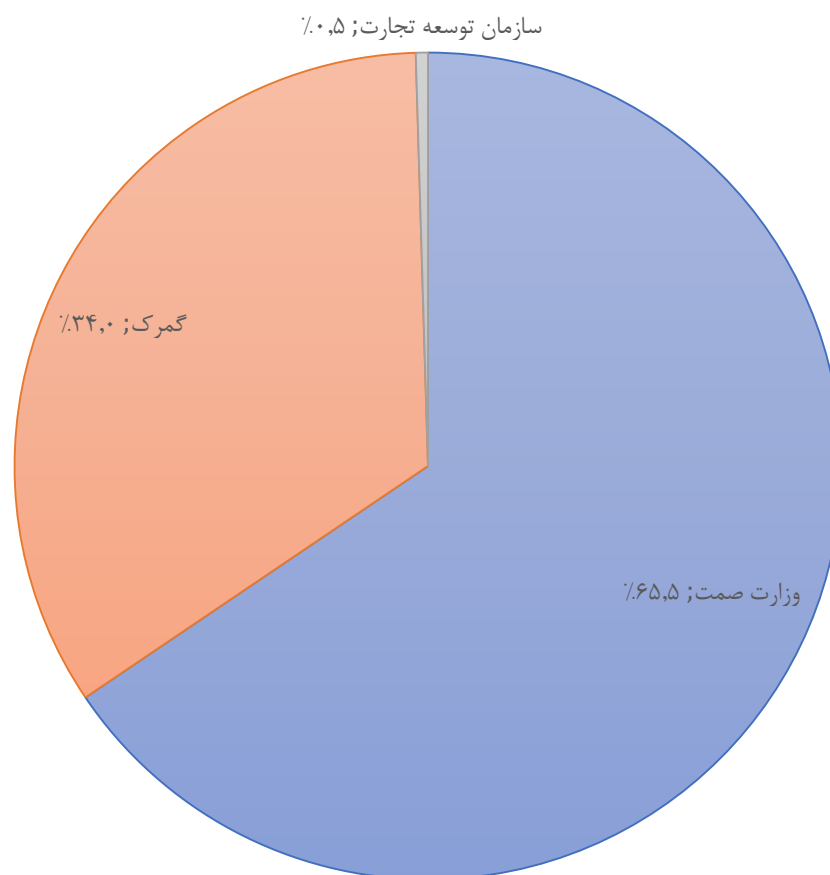
نام دستگاه	زیر مجموعه	درصد
وزارت نفت	وزارت نفت	٪۳۳
	پتروشیمی	٪۳۳
	اداره گاز	٪۱۷
	شرکت های نفتی	٪۱۷

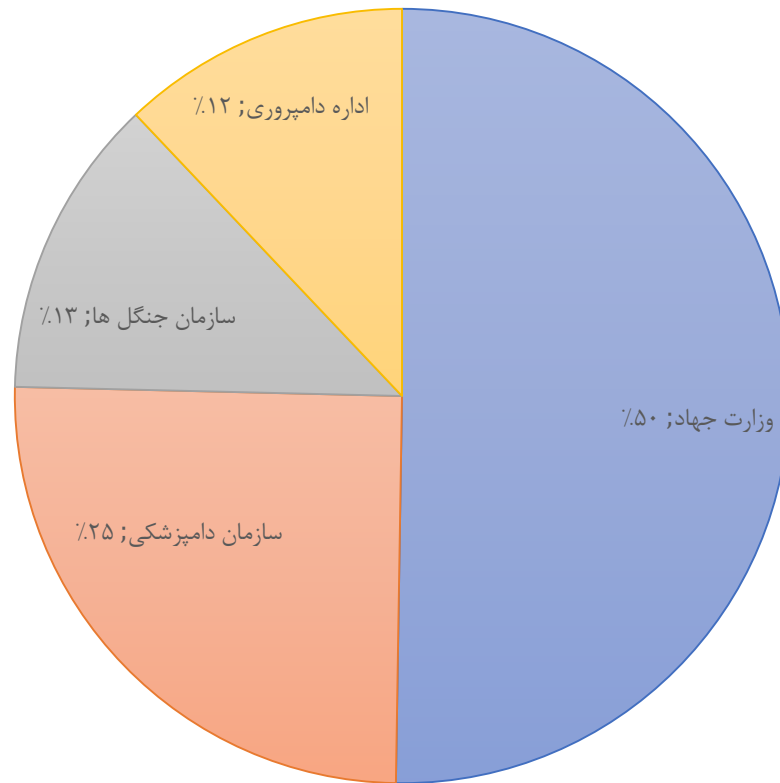
نام دستگاه	زیر مجموعه	درصد
وزارت نیرو	وزارت نیرو	٪۵۹
	اداره برق	٪۱۴
	توانیر	٪۱۴
	شرکت های وزارت نیرو	٪۱۳

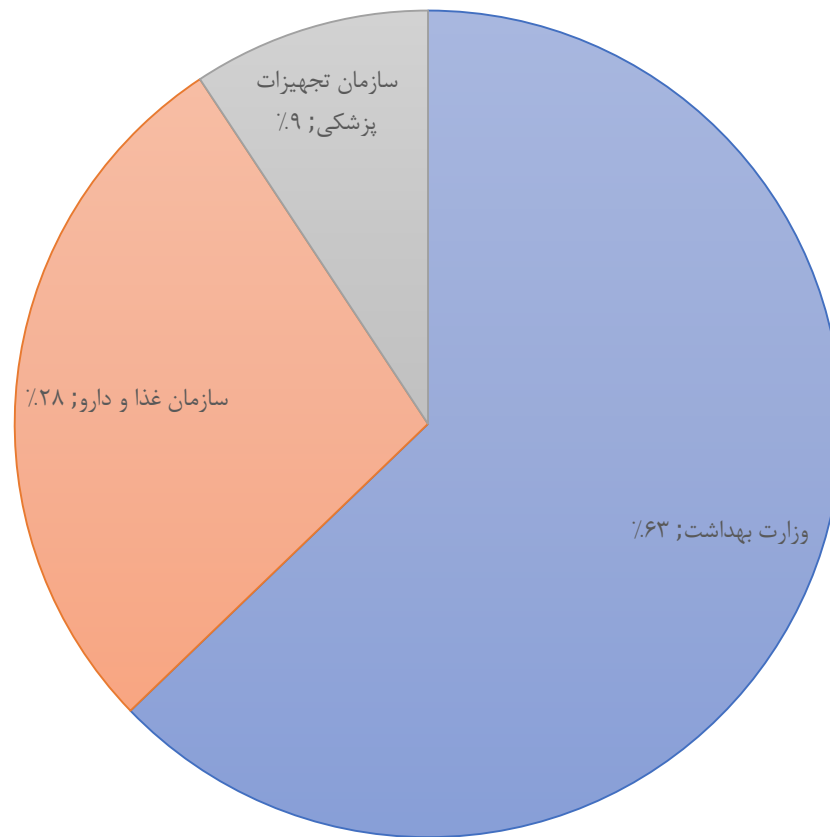
نام دستگاه	زیر مجموعه	درصد
وزارت صمت	وزارت صمت	٪۶۵,۵
	گمرک	٪۳۴,۰
	سازمان توسعه تجارت	٪۰,۵

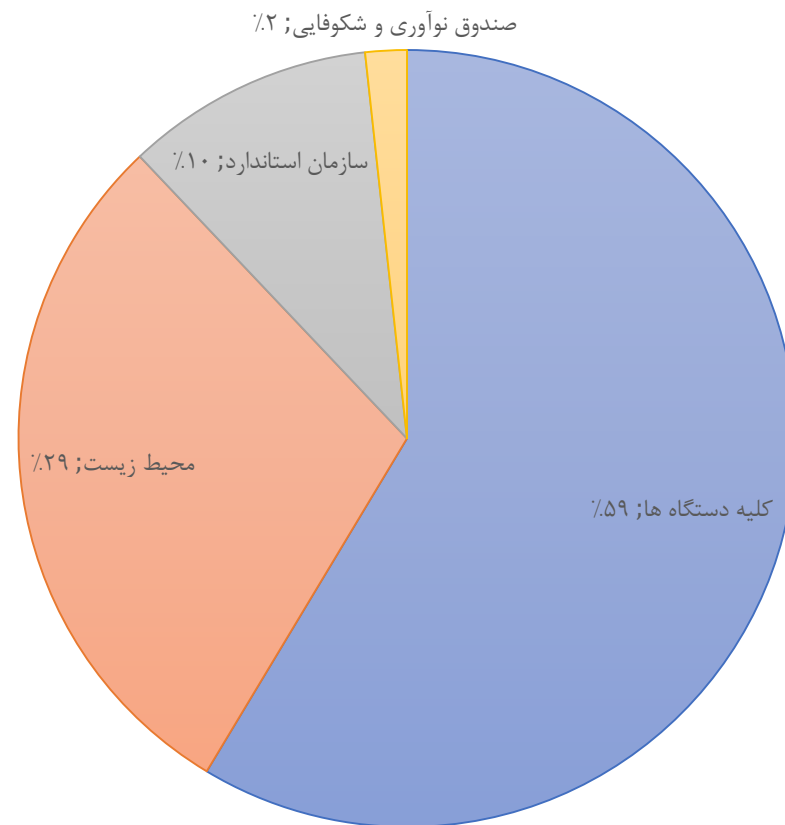
نام دستگاه	زیر مجموعه	درصد
وزارت جهاد	وزارت جهاد	٪۵۰
	سازمان دامپزشکی	٪۲۵
	سازمان جنگل ها	٪۱۳
	اداره دامپروری	٪۱۲

نام دستگاه	زیر مجموعه	درصد
وزارت بهداشت	وزارت بهداشت	٪۶۳
	سازمان غذا و دارو	٪۲۸
	سازمان تجهیزات پزشکی	٪۹

نام دستگاه	زیر مجموعه	درصد
رئاست جمهوری	کلیه دستگاه ها	٪۵۹
	محیط زیست	٪۲۹
	سازمان استاندارد	٪۱۰
	صندوق نوآوری و شکوفایی	٪۲

نام دستگاه	زیر مجموعه	درصد
سازمان تعزیرات	سازمان تعزیرات	٪۵۰
	سازمان ثبت	٪۳۳
	قوه قضاییه	٪۱۷

